

ОСОБЛИВОСТІ ТА ПЕРЕВАГИ ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ ЧЕРЕЗ ЗМІСТ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН ЕКОНОМІЧНОГО ПРОФІЛЮ У ВИЩІЙ ПРОФЕСІЙНІЙ ШКОЛІ

SPECIFICS AND ADVANTAGES OF THE SYSTEM OF ECONOMICS-RELATED CONTENT AND LANGUAGE INTEGRATED LEARNING IN COURSES OF FOREIGN LANGUAGES FOR SPECIFIC PURPOSES AT TERTIARY PROFESSIONAL SCHOOLS

У статті розглядається специфіка, формування контенту та плюси впровадження системи навчання іноземної мови професійного спрямування через зміст фахових дисциплін економічного профілю у вищій професійній школі. Серед вимог щодо якісного використання цього підходу визначаються наявність кваліфікованого (або перекваліфікація) викладацького складу кафедр і міжкафедральна співпраця викладачів. Алгоритм формування контенту для забезпечення навчального процесу має бути вертикальним (знизу вгору) та фокусуватися на комунікативній складовій частині, інструментарії та процесуально-психологічних аспектах вивчення іноземної мови. Ключовими перевагами використання такого підходу до навчання іноземних мов автор вважає світоглядні зміни у студента, фаховий акцент формування мовної / мовленнєвої компетенції студента й умотивоване комплексне вивчення дисципліни.

Ключові слова: навчання мови через зміст фахових дисциплін економічного профілю, вищі навчальні заклади, формування контенту навчальної діяльності.

В статье рассматривается специфика, формирование содержания и преимущества внедрения системы обучения иностранному языку для профессиональных целей через содержание специализированных экономических предметов в высшей школе. Среди требований к качественному использованию этого подхода выделяются наличие квалифицированного (или прошедшего переквалификацию) преподавательского состава кафедр и межкафедральное сотрудничество преподавателей. Алгоритм формирования контента для обеспечения учебного процесса должен быть вертикальным (снизу вверх) и фокусироваться на коммуни-

кативной составляющей, инструментари и процессуально-психологических аспектах изучения иностранного языка. Главными преимуществами такого подхода к изучению иностранных языков автор считает достижение мировоззренческих изменений у студента, акцент на профессию в процессе формирования языковой компетенции и мотивированное комплексное изучение дисциплины.

Ключевые слова: обучение языку через контент профессиональных дисциплин экономического профиля, высшие учебные заведения, формирование контента учебной деятельности.

The article studies specifics, content formation and advantages of the system of Economics-related content and language integrated learning in courses of foreign languages for specific purposes at tertiary technological professional schools. The further outlined are seen as the requirements for the qualitative use of this approach: availability of qualified (or retrained) teaching staff of departments and the need for the cross-department collaboration of teachers. It is noted that the algorithm of content formation should be vertical (bottom-up-based scheme) and focus on the communicative component, tools and process-psychological aspects of learning a foreign language. The author considers the changes in students' values, beliefs to be main advantages of such an approach to teaching foreign languages as it (approach) lays emphasis the profession in the process of forming language competence, and it motivates students to study the subject comprehensively.

Key words: economics-related content and language integrated learning of foreign languages, higher educational establishments, algorithm of teaching / learning content formation.

УДК 81'243:378.147.091.3

Юсухно С.І.,

старший викладач кафедри іноземних мов професійного спрямування Чернігівського національного технологічного університету

Постановка проблеми у загальному вигляді.

Останнім часом виклики щодо підвищення якості викладання англійської для спеціальних цілей (English for Special Purposes (ESP)) у вищій професійній школі є предметом пильної уваги Міністерства освіти і науки України. Про це свідчить реалізація спільного проекту МОН і Британської ради «Англійська для університетів» [1]. У звіті про результати впровадження проекту зазначається, «що проект створив сильну спільноту ESP, яка готова до змін. Завдяки проекту заняття в університетах стали більш практичними й орієнтованими на студента, методи – інтерактивнішими. Студенти повідомляють, що вони

більш мотивовані вивчати англійську мову та краще розуміють її цінність для майбутнього» [1]. Однак у звіті не окреслюються методи, якими були досягнуті такі оптимістичні результати студентів. Виходячи з того, що викладання англійської для спеціальних цілей поступово стає невід'ємною частиною програми загальної фахової підготовки у вишах, набуває актуальності проблема застосування методів і навчання цієї дисципліни через зміст фахових дисциплін, зокрема для забезпечення якісного й ефективного формування іншомовної компетенції з її подальшим інтегруванням у структуру фахової компетентності майбутнього фахівця.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Теоретичні та прикладні аспекти навчання іноземної мови через зміст фахових дисциплін у своїх роботах розглядали такі вітчизняні та зарубіжні науковці, як: С. Бобиль, Ю. Руднік, Ю. Соболю, М. Аллен, А. Бонне, Д. Греддол, Л. Коллінз, Д. Марш, І. Тінг та ін.

Значущими для нашого дослідження є висновки вчених – експертів у викладанні англійської мови професійного спрямування, зокрема таких як Т. Хатчінсон, А. Уотерс, Т. Дадлі-Еванс, П. Робінсон, Дж. Девіс, котрі вказують, що викладання зазначеної прикладної дисципліни має відбуватися з урахуванням контенту, методик і прийомів викладання дисциплін, безпосередньо пов'язаних із майбутньою професією студента. Окрім цього, Б. де Ескорція стверджує, що зміст спеціальних дисциплін служить засобом залучення учня до активної участі у вивченні іноземної мови та підвищення його мотивації, а отже, дає більше підстав повірити в особистий успіх [6].

Попри наявність потужної тенденції інтеграції викладання англійської мови професійного спрямування у систему загальної фахової підготовки студентів вищої школи, зокрема економічного профілю, особливості та вигоди використання навчання іноземної мови через зміст фахових дисциплін є предметом упередженого ставлення викладацької спільноти.

Тож **метою** цієї публікації є розгляд специфіки, формування контенту і плюсів впровадження системи навчання іноземної мови професійного спрямування через зміст фахових дисциплін економічного профілю у вищій професійній школі.

Виклад основного матеріалу. Розглянемо специфіку системи навчання іноземної мови професійного спрямування через зміст фахових дисциплін (*content-based instruction* у термінології американських дослідників та *English across the curriculum, CLIL (Content and Language Integrated Learning)* – згідно з термінологією, прийнятою у західноєвропейських країнах), який інколи асоціюється з навчанням із подвійним фокусом (*bilingual education, dual-focus education*) [9].

У науковій праці «Навчання другої мови через зміст дисципліни» автори Д. Брінтон, М. Шоу, М. Уесх доводять, що такий підхід до викладання іноземної мови є інтеграцією певного змісту дисциплін із цілями навчання іноземної мови / мов і сприяє засвоєнню програмних знань (контенту) з певної (немовної) дисципліни. [4]. Отже, програма навчання іноземної мови передбачає засвоєння екстралінгвістичної інформації певної (немовної) дисципліни через застосування вмій і навичок опанування іноземної мови. Враховуючи таку сутність підходу, специфічними можемо вважати й вимоги до фахової підготовки викладача англійської мови професійного спрямування, котрий

застосовує технологію навчання дисципліни через зміст фахових дисциплін, а саме: викладач має бути або філологом, фахово компетентним у питаннях, що є предметом вивчення, або предметником, який володіє англійською мовою на високому рівні. Можливим також є проведення бінарних занять з одночасним залученням викладача-мовника та викладача-предметника, хоча це найменш імовірно реалізувати в державному університеті.

Узагальнюючи зазначене вище, можемо окреслити базові принципи навчання іноземної мови через зміст фахових дисциплін, зокрема економічних, у вищому навчальному технологічному закладі освіти:

1. Іноземна мова стала ключовим компонентом програми фахової підготовки.

2. Опанування студентом мовних і мовленнєвих аспектів іноземної мови відбувається як через вивчення фахового контенту, так і через комунікацію, що є предметом навчання.

3. Завдяки використанню аутентичної мови, яка використовується студентом у контексті сфери його майбутньої професійної діяльності, поліпшується результативність його навчання, що мотивує студента до наполегливості у навчанні та додає йому упевненості.

Окрім цього, розглянемо особливості впровадження концепції навчання іноземної мови через зміст дисциплін економічного профілю у практику викладання іноземної мови для професійного спрямування у вищому технологічному університеті. Ключовою проблемою тут залишається неоднозначне розуміння підходів і критеріїв формування контенту для навчання іноземної мови через зміст фахових дисциплін. Рекомендації щодо вирішення цієї проблеми знаходимо у працях О. Биконі, І. Бім, Н. Бориско, Н. Єлухиної, Є. Мусницької, Н. Жданової, Л. Личко, Р. Мильруда, О. Носонович, В. Скаліна, О. Тарнопольського, Д. Брінтона, М. Шоу. На їхню думку, матеріал має:

- враховувати та бути спрямованим на задоволення усіх найбільш імовірних потреб майбутніх економістів в англомовному фаховому спілкуванні;
- забезпечити міжкультурне ділове спілкування у контекстуальних рамках відібраного матеріалу;

- враховувати цілі та завдання курсу фахової англійської мови загалом;

- відповідати комунікативним потребам майбутнього фахівця в іншомовному спілкуванні, рівню його інтелектуального та професійного розвитку [3].

Окрім зазначеного, вирішуючи завдання формування змісту навчальної діяльності студентів-економістів під час навчання іноземної мови професійного спрямування через зміст фахових дисциплін, викладач повинен враховувати той

факт, що робота з матеріалом має бути всеохоплюючою з огляду на мету, порядок і цільові настанови модулю / курсу. Тож зазначене вище має:

1. Включати попередньо визначені мовні та мовленнєві компетенції, які необхідно сформувати зі всіма їх складниками (лінгвістичними, соціолінгвістичними та прагматичними [2]).

2. Складати базу для розвитку та вдосконалення лексичного, граматичного та фонетичного аспектів іноземного мовлення.

3. Забезпечити студента соціолінгвістичними / соціокультурними та прагматичними знаннями.

4. Зумовлювати функціонування у ситуативній комунікації тих чи інших соціолінгвістичних і прагматичних умінь; визначати мовний / мовленнєвий матеріал (лексику та граматику), який використовується у змодельованій викладачем ситуації, побудованій на вирішенні реальних завдань і проблем.

Отже, під час навчання іноземної мови професійного спрямування через зміст фахових дисциплін економічного профілю у вищій професійній школі (технологічному університеті) формування контенту навчальної діяльності студента ми рекомендуємо здійснювати, враховуючи: комунікативну спрямованість (тематику і ситуації, сфери та ролі спілкування), потім – лінгвістичну наповнюваність (аудіотексти та мовний / мовленнєвий інвентар (лексико-граматичний матеріал, який відповідає чи адаптований до цілей навчання і його умов) і процесуально-психологічні компоненти (знання, навички та вміння, що є ключовими для формування комунікативної компетенції)). Принагідно, як зазначає О. Тарнопольський, «запропонований підхід визначає необхідність дотримання чіткої послідовності у відборі змісту навчання, в т. ч. в межах тематичного навчання через зміст фахових дисциплін. Відбір повинен проводитися у напрямку знизу вгору: від компонентів, що складають комунікативний аспект, через компоненти, які входять до лінгвістичного аспекту, до компонентів процесуального і психологічного аспектів. Саме такий підхід відповідає загальнометодичному принципу комунікативності, оскільки відбір цілком і повністю відштовхується від комунікації та проводиться виходячи з її потреб» [3]. І саме такий алгоритм формування контенту ми застосовуємо для викладання курсу «Іноземна мова професійного спрямування» для студентів економічного профілю у нашому університеті.

Додамо також складники, які, на думку професора Абердінського університету Ду Койль, мають бути на

занятті, що проводиться у розрізі навчання іноземної мови через зміст фахових дисциплін. Він виокремлює чотири елементи – т. зв. чотири «К» [5]: *контент* (набуття знань і навичок, пов'язаних зі складниками певної програми), *комунікацію* (використання мови у цілях навчання одночасно з її вивченням), *когнітивність* (розвиток навичок критичного мислення), *культуру* (толерантне ставлення до соціуму у його різноманітності та розуміння свого місця у ньому).

Розглянемо переваги впровадження системи навчання іноземної мови професійного спрямування через зміст фахових дисциплін економічного профілю у вищій професійній школі (технологічному університеті).

Досліджуючи зазначені переваги, ми виокремили чотири ключові особливості цього підходу, які, на нашу думку, вирізняють його серед інших: його натуралістичність та імпліцитний стиль, кооперативний стиль навчання, автентичність контенту, гнучкість організації навчальної діяльності студента. Перелічені особливості забезпечують розширення можливостей для спілкування, дозволяють позбутися тривожності у процесі навчальної взаємодії, впровадити такий підхід у навчальні плани з різним змістом предметних досліджень, стимулюють мотивацію та навички автономії студентів [7].

Отже, вивчення іноземної мови із застосуванням такого підходу стає більш умотивованим, оскільки мова цілеспрямовано використовується для вирішення конкретних комунікативних та освітніх завдань. Окрім цього, студенти краще пізнають і розуміють культуру мови, що вивчається, та її носіїв, а це забезпечує формування соціокультурної компетенції суб'єктів навчальної діяльності. Це досягається завдяки тому, що студент опановує великий масив мовного матеріалу, який імітує занурення в природне мовне / мовленнєве середовище. На додаток до цього робота з різноманітними фаховими темами дозволяє без додаткових зусиль чи зубріння вивчити специфічні терміни, певні мовні / мовленнєві конструкції, що поповнює словниковий запас студента фаховою термінологією і готує його до подальшої взаємодії у професійному середовищі. У такому вигляді вивчення іноземної мови і немовного предмета одночасно позитивно впливає на досягнення освітніх цілей і взаємозбагачує освітній досвід студента у вивченні як іноземної мови, так і фахової дисципліни [7].

Проілюструємо наші теоретичні умовиводи прикладом розробки заняття.

Module: Taxation

LEARNING OBJECTIVES

After doing this unit, you are expected be able to:

- LO1 – employ basic terms concerning taxation
- LO2 – select the main features and write the introductory paragraph to the description of business performance changes
- LO3 – skim read the text extracting the main idea of it

LO4 – scan read the text to find specific details and identify the opinion

LO5 – reconstruct and write the debate opening statement

LO6 – complete the debate summary

LO7 – proofread the reading passage

LO8 – participate in the mock congress debate

LO9 – self-manage internet research

TAXATION: DOES EQUITY PROMOTE PROSPERITY & ECONOMIC EFFICIENCY?

1. Test your prior knowledge of taxation issues with the quiz. Look up a dictionary to check any unknown word.

Government Spending & Taxation Issues

1. Which tax generates the greatest revenue for the UK government each year?

- a) Capital gains tax c) Value Added Tax
- b) Corporation tax d) Income Tax

2. How does a government normally finance a budget deficit?

- a) By reducing interest rates
- b) By cutting taxes
- c) By increasing government spending
- d) By borrowing

3. Government spending includes so-called "transfer payments". An example of a transfer payment would be:

- a) Paying BAE Systems to supply defence equipment
- b) Real Madrid buying Ronaldo from Man United
- c) Paying VAT back to loss-making businesses
- d) Paying Job Seekers Allowance to the unemployed

4. Who is responsible for determining UK fiscal policy?

- a) Competition Commissioner
- b) Chancellor of the Exchequer
- c) Government of the Bank of England
- d) Chief Treasury Secretary

5. What is the term used to describe the situation when total government expenditure exceeds total tax revenue?

- a) Fiscal problem c) Monetary expansion
- b) Budget deficit d) Recession

6. During the recession, the fiscal policy of a government will normally be:

- a) Expansionary c) Contractionary
- b) Out of control d) Neutral

7. The highest personal income tax rate is in:

- a) Ukraine c) the USA
- b) Belgium d) Japan

8. The proposed Fair Tax would completely change the U.S. tax system and instead it would:

- a) Establish the institute a national sales tax
- b) Set up the institute a single income tax rate for all taxpayers
- c) Only tax the rich
- d) Cover deadweight losses

9. According to the new Tax Code of Ukraine adopted on 2 December 2010, which taxation system is currently being applied to taxing personal income?

- a) Proportional tax c) Progressive tax
- b) Lump-sum tax d) Regressive tax

10. According to the new Tax Code of Ukraine adopted on 2 December 2010, exported goods from

the territory of Ukraine and auxiliary services are taxed at:

- a) 5% rate c) 0% rate
- b) 20% rate d) 17% rate

11. According to the new Tax Code of Ukraine adopted on 2 December 2010, expenses incurred by legal entities on the purchased goods and services from private entrepreneurs-payers of unified tax (except for certain limited instances) are NOT deductible for Corporate Profits Tax.

- a) True b) False

Watching the video "Fair Tax?" available at: <http://www.youtube.com/watch?v=kRB5ZRdj40&feature=related>

Before You Watch

2. Work with your partner. Assess the fairness of each tax or fee listed below. Put a tick in the box provided to indicate whether you consider each tax or fee FAIR or UNFAIR. Explain your reasoning.

1) Driver's License Fee: A fixed dollar amount varying from state to state; user fee.

- Fair Unfair

2) Personal Property Tax: percentage of personal property over and above any allowable exemptions.

- Fair Unfair

3) Personal Income Tax: a percentage of each person's taxable income.

- Fair Unfair

4) Hunting License Fee: A fixed dollar amount for each hunter that varies from state to state. This is an example of a user fee-only those who hunt are charged the fee.

- Fair Unfair

5) Estate Taxes: a percentage of an estate's value over and above any allowable exemptions.

- Fair Unfair

When you have finished see the Answer Key suggestions to compare your ideas with.

3. As a group discuss the following questions. Use the Useful Language phrases to express your view and justify your opinion.

1. What is a "Fair Tax?" (See the Answer Key for the answer if needed).

2. Do you believe that there is a tax to be considered a fair one?

3. What might be the effects of implementing such a tax in Ukraine? Would it simplify our current tax system? (See the Answer Key to compare your ideas with).

4. What are the costs of transition to the Fair Tax? Will the Fair Tax system implementation, do you think, ever happen?

Useful Language

GIVING OPINION	DISAGREEING
In my opinion ...	I'm afraid I don't agree.
Personally, I think ...	I'm sorry, but I disagree.
Frankly, I don't think ...	I'm not sure I quite agree with you (that idea).
From my point of view...	I'm afraid I disagree completely.
As I see it...	I'm afraid I can't accept...
As far as I'm concerned...	I'm afraid I can't see it.
I believe ...	I see your point but...
To my mind...	I see what you mean but...
	I can't say that I share your point.
AGREEING	ASKING FOR OPINION
I definitely agree.	What's your opinion of...?
I certainly agree with that.	How do you feel about...?
I agree completely.	What's your view on this?
You are right.	Wouldn't you agree?
That's right.	Don't you think so?
That's a very good point.	
GIVING REASONS AND OFFERING EXPLANATIONS	
To start with, ... The reason why... That's why... For this reason... That's the reason why... Many people think... Considering... Allowing for the fact that... When you consider that...	

While You Watch

4. Watch the video "Fair Tax?" presenting the interview with Pat Regnier who is senior editor for Money magazine and complete the sentences below using **NO MORE THAN THREE WORDS from the video.**

- The "Fair tax" is a _____ tax based on consumption instead of income.
- This tax is a _____ on everything you buy.
- The Fair tax _____ such taxes as: income, corporate, medicare, ATM, payroll, gift / estate, capital gains and social security ones.
- All the utilities are paid at the _____.
- The "Fair tax" advocates want to _____ the IRS.
- Changing tax system might have a _____ on price of everything.

After You Watch

5. Read the list of considerations concerning efficiency and appropriateness of the Fair Tax system. Discuss them as a group of four and decide which of them is (are) a **TRUTH**, a **HALF-TRUTH** and a **LIE**. Put them in the relevant section in table below.

- Current tax systems do NOT tax the underground economy.
- The Fair Tax keeps your entire pay-check.
- Under the Fair Tax system prices remain the same.
- Lack of taxation in the supply chain under the Fair Tax system makes countries more attractive for foreign businesses to work or invest in and increases business activity efficiency.
- The Fair Tax eliminates many taxes along the supply chain.
- The Fair Tax provides revenue neutrality.
- Every political party is in favour of imposing the Fair Tax.
- The Fair Tax system allows businesses to avoid paying federal / nation taxes as not every business becomes a tax collector in the situation of NOT taxing the supply chain.
- The Fair Tax reduces tax collection points by taxing only final goods and services.

A TRUTH	A HALF-TRUTH	A LIE

When you have finished see the Answer Key suggestions to compare your ideas with. Is there anything you disagree with?

Over To You

4.6. Read the list of recommendations on dealing with problems connected with the implementation the Fair Tax system. Discuss every point with your partner and agree on one which you consider the most efficient. Explain your reasoning.

- Taxation should be done automatically within the financial system with the exception of physical currency.
- There should be true reduction of retail prices. There should NOT be any federal taxation of suppliers or retailers.
- Withdrawal of physical currency from bank accounts should be non-taxable. Thus, when businesses acquire physical currency from their customers, they should charge an extra 30%. Physical currency will be the remaining difficulty in auditing for tax compliance.
- Paying sales tax avoidance by retail businesses is a problem of the Fair Tax. Therefore, for fairness, retail businesses should NOT have to pay the sales tax either.

Answer key:

1. Quiz: 1d; 2d (If the government is running a budget deficit, it has to borrow this money through the issue of government debt such as Treasury bills and bonds); 3d; 4b; 5b; 6a; 7b (up to 55%); 8a (The

Fair Tax Plan would abolish the income tax and instead institute a national sales); **9c** (Ukraine currently adopts the "First Tax Code". Through this a progressive scale for tax rates has been introduced, in particular, for the income under 10 minimum monthly wages (which equals approximately USD 1,153 at the moment), the tax rate will remain at the 15% level. For the income exceeding 10 minimum wages, the rate will be increased up to 17%); **10c. 11a.**

2. 1. There is no right or wrong answer. Someone might say fair because this user fee is levied only on those who drive. The fees are used for services that benefit drivers. Someone might say unfair because the fees are regressive and should be based on a person's ability to pay. **2. There is no right or wrong answer.** Someone might say fair because wealthy people with property should be taxed more than people without property because they can afford to pay more. Everyone benefits from schools funded by property taxes. Someone might say unfair because taxes should be based on benefits received. You should be charged only for services you use. Not all property owners have children in public schools. **3. There is no right or wrong answer.** Someone might say fair because people with high incomes should be taxed more than people with low incomes. Someone might say unfair because taxes should be based on benefits received. **4. There is no right or wrong answer.** Someone might say fair because the fees are based on services used. Someone might say unfair because the fees should be based on one's ability to pay. **5. There is no right or wrong answer.** Someone might say fair because wealthy people who have large estates to pass on to their heirs should be taxed more than people who do not because the heirs do nothing to earn the wealth that is left to them. Someone might say unfair because people who have worked hard to accumulate wealth should be allowed to leave their estates to anyone they choose without being penalised.

3. 1. The Fair Tax is a national retail sales tax based on consumption instead of income. **2, 3.** Students' own answers. **4.** Fair Tax implementation advantages are as follows: it taxes a boarden base of economic activity, it adds existing wealth to the base, it taxes services (it taxes 60% of personal consumption = 42% of economy), it taxes the underground economy, it DOES NOT taxes education, it taxes government consumption, it reduces tax evasion, it provides more transparency than the VAT, there ie no need in individual filing etc. **5.** Students' own answers.

4. 1. national retail sales; **2.** thirty percent markup; **3.** replaces; **4.** marginal rate; **5.** get rid of; **6.** huge complicated effect.

5. TRUTH: 4. Lack of taxation in the supply chain makes countries more attractive for foreign businesses to work or invest in and increases business activity efficiency. **5.** The Fair Tax eliminates many

taxes along the supply chain. **8.** The Fair Tax system allows businesses to avoid paying federal / nation taxes as not every business becomes a tax collector in conditions of NOT taxing the supply chain. **9.** The Fair Tax reduces tax collection points by taxing only final goods and services. So, it is cheaper to administrate.

HALF-TRUTH: 3. Under the Fair Tax prices remain the same. In reality, prices of final goods or services rise / drop due to changing embedded tax rates. **6.** The Fair Tax provides revenue neutrality. It is not exactly neutral since the percentage does not exactly match the expected revenue. **7.** Every political party is in favour of imposing this tax. There is, but unequal, support on all the parties. However, many Democrats are against the Fair Tax.

LIES: 1. Current tax systems do NOT tax the underground economy. Actually, businesses collect revenue for the IRS regardless of its source. **2.** This keeps your entire pay-check. With revenue neutrality, total personal income will not rise by much. Even so, there are taxes and deductions from pay-checks that are NOT federal / national in nature.

6. Students' own answers.

Резюмуючи вищезазначене, можемо стверджувати, що впровадження системи навчання іноземної мови професійного спрямування через зміст фахових дисциплін економічного профілю у вищій професійній школі (технологічному університеті) має ряд переваг, зокрема: формування у студентів толерантного ставлення до культурних відмінностей їх оточення, реалізація цього підходу додає впевненості та мотивує студентів (*can manage* – я упораюся) до вивчення іноземних мов і створює підґрунтя для подальшої автономії у навчанні та професійному розвитку, оскільки у процесі навчальної діяльності студенти розвивають здатності до самостійного «конструювання» знань, навичок і вмінь; студенти отримують початковий досвід діяльності в інтернаціональному оточенні, можливість поглибити свою освіту за кордоном і покращити власне портфоліо. Все зазначене сприяє реалізації цілей навчання іноземної мови професійного спрямування через зміст фахових дисциплін, зокрема економічного профілю, у вищій професійній школі (технологічному університеті).

Висновки. Вищевикладене дозволяє зробити такі узагальнення: 1) впровадження системи навчання іноземної мови професійного спрямування через зміст фахових дисциплін, зокрема економічного профілю, у вищих (технологічних) навчальних закладах демонструє динаміку і має перспективу до збільшення її частки у методиці викладання іноземних мов для професійного спрямування, проте вимагає наявності кваліфікованого (або перекваліфікації) викладацького складу кафедр, передбачає міжкафедральну

співпрацю викладачів; 2) формування контенту навчальної діяльності відбувається за вертикальним алгоритмом у напрямку знизу вгору: від визначення цільових структурних складників комунікативного аспекту (тематики у розрізі загальної фахової підготовки, комунікативних ситуацій, змісту навчального матеріалу і власне самого матеріалу), через складники, що входять до лінгвістичного компонента (мовний / мовленнєвий інструментарій, соціолінгвістичні та прагматичні знання), до процесуально-психофізіологічних компонентів (знань, навичок і вмій, які мають стати результатом процесу навчальної діяльності); 3) серед ключових переваг використання такого підходу до навчання іноземних мов ми виділяємо вплив на світогляд і цінності студента щодо культурних відмінностей його оточення, формування мовної / мовленнєвої компетенції студента, спрямованої на вирішення фахових завдань, забезпечення мотиваційних стимулів як до навчання, побудови професійної кар'єри, так і до подальшого саморозвитку. Актуальним питанням лишається розробка навчально-методичного супроводу для застосування досліджуваного підходу для навчання іноземних мов професійного спрямування студентів-економістів вищих навчальних закладів технологічного профілю.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. 10 порад, як покращити викладання англійської для спеціальних цілей (ESP) – презентовано звіт за результатами спільного проекту МОН та Британської ради. *Офіційний сайт МОН України*. URL: https://mon.gov.ua/ua/news/10-porad-yak-pokrashiti-vikladannya-anglijskoyi-dlya-specialnih-cilej-esp-prezentovano-zvit-za-rezultatami-spilnogo-proektu-mon-ta-britanskikh-rad?fbclid=IwAR3CHV6dUz6lWl1qO-Q_cplYXaiAF75tVHO930MXwpoLLTnn__w0IHbGdJk (дата звернення: 22.02.2019 р.)
2. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / наук. ред. С.Ю. Ніколаєва. Київ : Ленвіт, 2003. 273 с.
3. Тарнопольский О.Б., Кожушко С.П. Методика обучения английскому языку для делового общения. Киев : Ленвит, 2004. 192 с.
4. Brinton D.M., Snow M.A., Wesche M.B. Content-based second language instruction. New York : Newbury House Publishers, 1989. 241 p.
5. Coyle D., Hood P., Marsh D. CLIL: Content and Language Integrated Learning. GB : Cambridge University Press, 2010. 173 p.
6. De Escorcia B.A. Team Teaching for Students of Economics; a Columbian Experience. *Common Ground: Shared Interests in ESP and Communication Studies*. ELT documents. Pergamon Press & The British Council, 1984. № 117. P. 135–143.
7. Jarvinen H. Acquisition of English in content and language integrated learning at elementary level in the Finnish comprehensive school. Turku : University of Turku, 1999.
8. Mackenzie, I. Content and Language Integrated Learning, Professional English, and the Future of ELT. URL: http://peo.cambridge.org/index.php?option=com_content&view=article&id=50:content-and-language-integrated-learning-professional-english-and-the-future-of-elt-&catid=2:general-articles&Itemid=8 (дата звернення: 22.02.2019).
9. Wang X. Investigating students' listening and speaking communication and perceptions through the implementation of Chinese culture content-based course. *Language In India*. June 2016. P. 217. URL: <http://link.galegroup.com/apps/doc/A459894914/AONE?u=wash89460&sid=AONE> (дата звернення: 22.02.2019).